

Ägaruppdrag

Medelpads Räddningstjänstförbund 2020 – 2023

2019-12-18

TIMRÅ KOMMUN

**SUNDSVALLS
KOMMUN**

Ånge kommun

Innehåll

1. Inledning	2
1.1 Bakgrund	2
1.2 Syfte	2
1.3 Vision, verksamhetsidé och värdegrund	2
1.4 Målbild	2
1.5 Övergripande inriktning	3
2. MRF:s uppdrag enligt gällande lagstiftning	4
3. Operativ räddningstjänst	4
3.1 Snabb hjälp	4
3.2 Kvalitetssäkring	4
3.3 Förmåga att hantera stora olyckor	5
3.4 Miljö	5
4. Förebyggande verksamhet	5
4.1 Samordna olycksförebyggande arbete	5
4.2 Tillsynsmyndighet och remissinstans	5
4.3 Olycksundersökning	5
4.4 Naturolyckor	6
4.5 Krisberedskap och civilt försvar	6
4.6 Agenda 2030	6
5. Verksamhetsledning och stödfunktioner	7
5.1 Styrdokument	7
5.2 Ändamålsenlig organisation	7
5.3 Samarbete med andra aktörer	7
5.4 Personal	8
5.4.1 Personalpolitik	8
5.4.2 Arbetsmiljö	8
5.4.3 Jämställdhet och mångfald	8
5.5 Förvaltning	9
5.6 Utbildnings- och övningsverksamhet	9
5.7 Ekonomi	9
5.7.1 God ekonomisk hushållning	9
5.7.2 Investeringar	9
5.7.3 Resultatkrav	9
5.7.4 Prognosavvikelse	9
5.8 Brandstationer	10
6. Uppföljning och kontroll	10

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Medelpads räddningstjänstförbund (MRF) ägs gemensamt av Sundsvalls, Timrå och Ånge kommuner. En direktion sammansatt av politiker från de tre ägarkommunerna utgör MRF:s beslutande organ. Direktionen ska i sin verksamhet samråda med ett av ägarkommunerna utsett ägarråd.

1.2 Syfte

Syftet med ägaruppdraget är att tydliggöra vad som är förbundets uppgifter enligt gällande lagstiftning (kapitel 2) och ange vilken inriktning som ska gälla (kapitel 3 – 6).

1.3 Vision, verksamhetsidé och värdegrund

MRF:s vision är:

”Ett tryggt, säkert och hållbart samhälle”

MRF:s verksamhetsidé är:

Skydd mot olyckor utgör grunden för vår verksamhet. Vi har en väl fungerande uttryckningsverksamhet och genom ett brett förebyggande arbete bidrar vi till att minska antalet olyckor för de som bor och vistas i ägarkommunerna.

Vi är en aktiv part i kommunerna och nyttjar de personella och materiella resurserna på ett effektivt sätt i arbetet för en säkrare och tryggare kommun.

Vi arbetar för en utökad samverkan med andra kommuner och organisationer i regionen för att uppnå största möjliga nytta för medborgarna.

Vi har en ambition att anses vara en av Sveriges ledande räddningstjänster.

MRF:s värdegrund

MRF ska uppfylla intentionerna i det egna värdegrundsarbetet Vår Viktiga Vardag (VVV).

Värdeorden är:

- vi visar omtanke
- vi söker kunskap
- vi skapar trygghet

1.4 Målbild

Målbilden för MRF:s uppdrag enligt lagen om skydd mot olyckor är genom olycksförebyggande och skadebegränsande åtgärder att:

- Ingen ska dödas eller skadas allvarligt till följd av en olycka.
- De totala kostnaderna för olyckor ska minimeras.
- Ingen olycka ska ge negativ påverkan på miljön.

1.5 Övergripande inriktning

MRF ska ta väl vara på och utveckla det goda förtroende som förbundet har hos allmänheten och olika samarbetspartners. Förtroendet byggs genom att MRF är en skicklig och kvalitetssäkrad aktör inom räddning av liv, egendom och miljö.

Arbetet med att minska antalet olyckor i samhället är en av MRF:s viktigaste uppgifter. Fler liv ska räddas, i första hand genom att en olycka inte händer. Antalet skadade ska minska. Materiella värden som förstörs ska bli lägre. Den förebyggande verksamheten ska förbättras ytterligare genom utvecklade arbetsmetoder tillsammans med både andra offentliga och övriga aktörer i samhället. Allt arbete vid MRF ska genomsyras av ett förebyggande förhållningssätt. MRF ska vara en efterfrågad coach och samarbetspart i samhällets hållbarhetsarbete.

Att ha ett stort förtroende inom räddning är en viktig faktor och strategi för att nå framgång i organisationens förebyggande arbete. MRF ska kunna genomföra räddningsinsatser dygnet runt alla dagar om året inom samtliga ägarkommuners hela geografiska område. Kompetensen för att genomföra insatserna ska vara bred och förbundet ska ha förmåga att leda och genomföra räddningsinsatser vid både mindre och större händelser. Att genomföra lyckade räddningsinsatser är i sig trygghetsskapande.

I ett säkerhetsläge i omvärlden som är mer komplicerat än tidigare, har MRF en viktig roll i att samordna arbetet med krisberedskap och civilt försvar i ägarkommunerna. De ökade klimatförändringarna bidrar också till behovet av att ha en bra grundberedskap för att hantera större händelser som förväntas inträffa med kortare mellanrum. MRF ska vara en stabiliserande faktor i denna alltmer osäkra omvärld. Ett väl utvecklat samarbete med ägarkommunerna och andra blåljusaktörer är i dessa avseenden en förutsättning för att en hög nivå av samhällssäkerhet ska kunna råda i kommunerna. En kunskap om förhållanden i omvärlden ger bra förutsättningar att lösa dessa uppgifter.

MRF ska bidra till en positiv utveckling inom ägarkommunerna i övrigt genom att aktivt delta i hållbarhetsarbetet. Det kan bland annat avse insatser för ökad trygghet, stärkande av integration för nyanlända samt samarbete med universitet och andra skolor för ökad kompetens, attraktivitet och utveckling inom räddningstjänstens arbetsområden.

För att nå bästa möjliga resultat vad gäller trygghet och säkerhet samt krisberedskap och civilt försvar i Medelpad och även i övriga delar av Västernorrlands län, ska samverkansmodellen Pandora vidareutvecklas och genomföras. I Pandora ingår också lokalsamarbete mellan olika myndigheter.

2. MRF:s uppdrag enligt gällande lagstiftning

MRF:s uppdrag och verksamhet omfattas av ett antal lagområden, där huvudområdet är ägarkommunernas ansvar enligt *lagen (2003:778) om skydd mot olyckor*.

Övriga områden avser främst tillsyn och tillståndsgivning enligt *lagen (2010:868) om brandfarliga och explosiva varor*, tillsyn enligt *lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följder av allvarliga kemikalieolyckor*, biträde i kommunernas planprocesser enligt *plan- och bygglagen (1987:10)*, tillsyn enligt *lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer* samt uppdrag att samordna ägarkommunernas åtaganden enligt *lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* och att samordna dessa kommuners hantering av åtgärder enligt *dataskyddsförordningen (GDPR, The General Data Protection Regulation)* jämfört med *lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning*.

MRF är remissinstans i tillståndsärenden och biträder med sakkunnighetsutlåtanden.

3. Operativ räddningstjänst

3.1 Snabb hjälp

MRF ska – som en viktig del av samhällets samlade resurser – stärka förmågan att vara på plats och kunna verka inom så kort tid som möjligt vid räddningsinsatser.

Uppgiften att rycka ut på sjukvårdslarm i väntan på ambulans (IVPA) ska fortsatt vara prioriterat för förbundet. Särskilt gäller detta vid larm om hjärtstopp.

Andra resurser än traditionella blåljusyrken bör användas för att snabbt göra en initial insats vid vissa typer av olyckor. Dessa resurser kan utgöras av personal med yrken inom omvårdnad, service eller drift. Det gäller personer som har uppdrag ute i samhället och då framförallt i glesbygdsområden. MRF har uppdraget att börja utveckla detta område.

Förbundet ska också vidareutveckla samarbetet med andra arbetsgivare, lokala föreningar och allmänheten för att bättre kunna använda samhällets gemensamma resurser för att snabbt ge hjälp vid olyckor i glesbygd, bland annat genom förstärkt medmänniska. En särskild form av förstärkt medmänniska i byar med stora avstånd till närmaste brandstation ska även fortsätta att utvecklas, så kallade materielförstärkta byar.

3.2 Kvalitetssäkring

MRF ska arbeta för kvalitetssäkrade räddningsinsatser. Med detta menas en tillräckligt hög lägsta nivå på alla sådana insatser.

MRF ska fortsätta att utveckla efterarbetet vid räddningsinsatser. Detta avser stöd och omtanke till dem som drabbas samt insatsutvärdering i syfte att förbättra kvalitén vid framtida räddningsinsatser.

3.3 Förmåga att hantera stora olyckor

MRF ska öka förmågan att leda och hantera större olyckor som till exempel svårare skogsbränder och andra naturolyckor, allvarliga kemikalieolyckor samt flyg- och tågolyckor.

Förbundet ska utveckla sin funktion för övergripande ledning av räddningsinsatser. Detta för att möta behoven av att effektivt kunna hantera stora olyckor och även flera sådana samtidigt. I detta arbete är utgångspunkten att samarbeta kring ett Räddsam Västernorrland, med en länsgemensam syn på operativ ledning och dirigering av räddningsstyrkor. Dessutom ska ett ledningssamarbete eftersträvas tillsammans med Jämtland men även med övriga nordliga läns räddningstjänster.

MRF ska generellt utveckla sitt arbete med att hantera större olyckor. Detta tillsammans med samarbetande räddningstjänster, blåsljusmyndigheter i övrigt, berörda kommuner och andra resurser som till exempel frivilliga. Även behovet av en bra samverkan med centrala aktörer och andra organisationer med särskild kompetens för uppdraget ska beaktas i arbetet.

3.4 Miljö

MRF ska öka förmågan inom området miljöräddning samt minimera miljöstörande påverkan från egna räddningsinsatser och verksamhet i övrigt. Miljöfrågorna ska prioriteras i det dagliga arbetet. Kunskapen om miljö hos personalen ska stärkas.

4. Förebyggande verksamhet

4.1 Samordna olycksförebyggande arbete

MRF ska samordna ägarkommunernas olycksförebyggande arbete. I uppdraget ligger att stödja kommunerna med drivkraft och kunskap. Andra viktiga samarbetspartners ska involveras.

4.2 Tillsynsmyndighet och remissinstans

MRF ska vara en kunnig myndighet vid tillsyn samt skicklig och efterfrågad aktör som remissinstans i samhällsplanering och klimatanpassning inom olika typer av risker för olyckor. Ett sådant arbetssätt bidrar till ett tryggt och säkert samhälle.

4.3 Olycksundersökning

MRF ska utveckla arbetet med olycksundersökning i syfte att återföra erfarenheter till det förebyggande arbetet.

4.4 Naturolyckor

MRF ska utveckla arbetet med att förebygga att naturolyckor, som till exempel skogsbränder, får en större utbredning eller i övrigt blir särskilt allvarliga. I detta arbete ska andra intressenter involveras tidigt i processen. Särskild uppmärksamhet ska ligga på att förebygga konsekvenser av naturolyckor. Detta kan gälla skogsbränder i tätortsnära områden samt i närheten av industrier som hanterar kemikalier och andra farliga ämnen av större omfattning.

4.5 Krisberedskap och civilt försvar

Dagens samhälle är sårbart ur flera aspekter. Säkerhetsläget i världen är mer osäkert än på många år. Frekvensen av naturolyckor förväntas öka på grund av pågående klimatförändringar. MRF:s arbete med samordning av ägarkommunernas krisberedskapsarbete och civila försvar är därför särskilt viktigt. I det arbetet är det angeläget att samverka med olika aktörer i samhället.

MRF ansvarar för att omvärldsbevakning genomförs och kunskap överförs till ägarkommunerna.

Förbundet ska bygga upp en kunskap inom informationssäkerhet. Former för stöd till och samarbete med ägarkommunerna inom verksamhetsområdet ska utredas.

4.6 Agenda 2030

MRF ska ha en bredare roll när det gäller uppfyllande av de globala målen för hållbar utveckling i Agenda 2030. Detta gäller framförallt "God hälsa och välbefinnande" men även "God utbildning för alla", "Jämställdhet", "Rent vatten och sanitet för alla", "Hållbara städer och samhällen", "Bekämpa klimatförändringarna" samt "Fredliga och inkluderande samhällen".

MRF ska använda sitt förtroende som organisation för att utveckla arbetet med hållbarhet kopplat till agendan. Förbundet ska bland annat arbeta med att underlätta för lika sociala livsvillkor, driva trygghetsarbete, genomföra arbete inom integration samt bedriva utbildningar och seminarier inom sina kompetensområden.

Trygghetsarbetet på skolor och fritidsgårdar ska vara särskilt prioriterat. MRF ska vara mer aktiv i arbetet för att minimera suicid samt med att underlätta för seniorers välbefinnande och bidra till att områden ska vara attraktiva att bo i.

MRF:s roll att öka kunskapen om och förbereda för klimatförändringar ska stärkas.

5. Verksamhetsledning och stödfunktioner

5.1 Styrdokument

MRF ska ha tydliga styrande dokument, som är lätta att förstå och som hänger ihop.

De styrande dokumenten är förutom lagar och förordningar detta ägaruppdrag som för en fyraårsperiod anger inriktningen för förbundets arbete och vilka uppgifterna är enligt gällande lagstiftning.

I MRF:s handlingsprogram anges vad som ska uppnås när det gäller ett antal mål inom räddningsinsats och olycksförebyggande verksamhet. I en förmågebeskrivning anges vad förbundet ska klara av kopplat till dessa mål. Handlingsprogrammet gäller under samma fyraårsperiod som ägaruppdraget.

I mål- och resursplanen (MRP) beslutar MRF – kopplat till handlingsprogrammet, andra verksamheter samt personal och ekonomi – om vad som ska prioriteras för ett kalenderår i taget.

I verksamhetsplaner beslutar MRF:s olika arbetsenheter om vad som ska göras eller läras kopplat till nämnda styrdokument.

5.2 Ändamålsenlig organisation

MRF har uppdraget att vid behov anpassa sin organisation så att den är ändamålsenlig och överensstämmer med den inriktning som anges i ägaruppdraget.

5.3 Samarbete med andra aktörer

MRF:s samarbete med ägarkommunerna, andra räddningstjänster, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Polisen, Länsstyrelsen i Västernorrlands län, Region

Västernorrland samt SOS Alarm Sverige AB, är ur ett helhetsperspektiv särskilt viktigt. När det gäller samarbete med andra räddningstjänster ska samarbetet med Brand och säkerhet i Örnsköldsvik, Jämtlands Räddningstjänstförbund, Norrhälsinge räddningstjänst samt Räddningstjänsten Höga Kusten – Ådalen prioriteras.

Vid utvecklande och genomförande av samverkansmodellen Pandora är länsstyrelsen en särskilt viktig aktör för att nå positiva resultat. MRF har i Pandora ett uttalat ansvar att driva på modellens genomförande tillsammans med de andra aktörerna.

5.4 Personal

5.4.1 Personalpolitik

MRF:s personalpolitik ska kännetecknas av hög kvalitet på kompetensutvecklingen och ha en inriktning som underlättar att verksamhetsmålen uppnås.

Chefs- och ledarutvecklingen ska vara prioriterad inom MRF. Ledarskapet ska utgå ifrån en stark närvaro i verksamheten och delaktighet med personalen. Fokus ska ligga på goda färdigheter för uppdraget och aktivt arbete med värdegrundsfrågor i vardagen. En chef och ledare inom MRF ska känna sig trygg med att ha tillräcklig kunskap för sin funktion och bra förutsättningar att hantera de mjuka frågorna i ledarskapet.

Ett rekryteringsarbete av hög kvalitet ska vara prioriterat av förbundet. Särskild vikt ska läggas vid att tillgången på behövda kompetenser skapar rätt förutsättningar för utveckling av verksamheten i enlighet med inriktningen som anges i ägaruppdraget.

De framgångar som MRF har gjort i engagemanget för VVV med dess viktigaste innehåll – uppdrag, värdskap, arbetsmiljö och delaktighet – ska fortsätta. Arbetet resulterade bland annat i värdeorden omtanke, kunskap och trygghet.

5.4.2 Arbetsmiljö

Räddningstjänst är i vissa delar ett riskfullt arbete. MRF ska ha ett väl utvecklat systematiskt arbetsmiljöarbete med ett väl utvecklat arbetarskydd. Det är av särskild vikt att förbundet arbetar med personalens välmående och delaktighet i frågor som är av betydelse för arbetsmiljön. En väl fungerande struktur för samtalsstöd ska finnas för personal som har behov av ett sådant.

5.4.3 Jämställdhet och mångfald

MRF ska vara en attraktiv arbetsplats som behåller, utvecklar och attraherar nya medarbetare till den verksamhet förbundet bedriver. Detta oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Olikheter ska ses som en tillgång i syfte att stärka kreativitet och framgång.

MRF ska lägga särskild kraft på rekrytering av fler kvinnliga brandmän och medarbetare av annan etnisk härkomst.

5.5 Förvaltning

MRF ska ha en ändamålsenlig förvaltning för sin verksamhet med bra struktur på hantering av dokument och kontakter med allmänheten. Att svarstiderna hålls nere, att servicenivån är god samt att svar och beslut av olika slag håller hög kvalitet, är särskilt viktigt. Förbundet ska ha en väl fungerande internkontroll.

5.6 Utbildnings- och övningsverksamhet

MRF ska vidareutveckla utbildnings- och övningsverksamheten genom att effektivisera metoderna för att förmedla kunskaper och färdigheter. Detta bland annat genom att i större utsträckning använda digital teknik. I sammanhanget är tillgången till en modern utbildnings- och övningsanläggning för verksamheten av stor betydelse. Det är även viktigt att genom den så kallade MRF-akademien skapa förutsättningar för att utbilda och öva personalen genom självstudiearbete.

5.7 Ekonomi

5.7.1 God ekonomisk hushållning

Ekonomi ska vara i balans. MRF ska ha en god ekonomisk hushållning på kort och lång sikt. Förbundet ska kontinuerligt jobba med det ekonomiska medvetandet i organisationen. MRF ska i tillämpliga delar följa Sundsvalls kommuns ekonomiska styrprinciper. God ekonomisk hushållning är uppfyllt när MRF följer vad som anges under punkt 5.7.

5.7.2 Investeringar

MRF ska med långsiktig investeringsplanering hålla fordonsparken med mera i ett gott skick, både ur ett ekonomiskt och verksamhetsmässigt perspektiv.

5.7.3 Resultatkrav

Målet är att MRF:s ekonomiska resultat, sett i ett treårsperspektiv, ska ligga på minst 2 % av ramen. Det huvudsakliga skälet till detta mål är att förbundet ska ha ett tillräckligt positivt ekonomiskt resultat sett över tid, så att investeringarna i huvudsak kan finansieras med egna medel. Samtidigt ska förbundet ha tillräckliga reserver i sin kassa (likvida medel) som buffert. Denna buffert bör inte understiga en månads drift av förbundet.

5.7.4 Prognosavvikelse

Kravet på högsta prognosavvikelse är 1 % vid årsbokslutet i förhållande till den senaste prognosen.

5.8 Brandstationer

Nedläggning av räddningsstyrka kan endast genomföras om kommunfullmäktige i samtliga ägarkommuner har fattat beslut om detta.

Innan direktionen föreslår nedläggning av räddningsstyrka ska MRF samråda med ägarrådet. Samråd ska också genomföras med ägarrådet innan MRF fattar beslut om större förändring av lokaler som påtagligt påverkar förbundets ekonomiska situation. Ett sådant samråd ska genomföras även om förändringen inte påverkar en räddningsstyrkas existens och placering.

6. Uppföljning och kontroll

Att MRF:s arbete stämmer överens med vad som anges i ägaruppdraget ska följas upp vid minst två årliga ägarrådsmöten. Det första ska genomföras senast under april månad och främst behandla ekonomiförsörjning. Det andra ska genomföras senast under oktober månad och främst behandla planering och uppföljning av verksamheten.

Ägarrådet ska informeras om större avvikelser i förbundets verksamhet, personalhantering eller ekonomi. Samt om vilka åtgärder som vidtas för att hantera uppkomna avvikelser.

Måluppfyllelsen säkerställs av ägarrådet genom uppföljning av handlingsprogram och MRP. MRF ska redovisa sådana uppföljningar. Efter fyraårsperiodens slut ska ägarrådet ges en sammanfattande redovisning angående bedömd uppfyllelse avseende inriktning som anges i ägaruppdraget.